

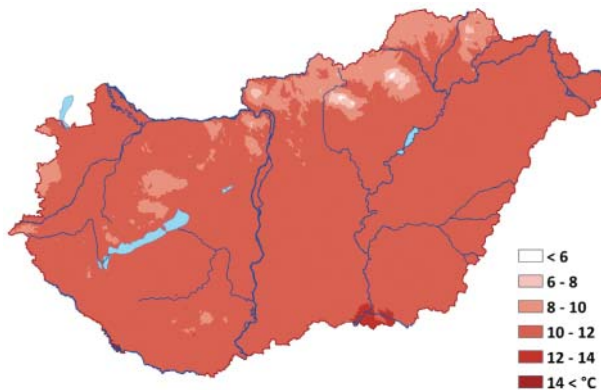
2010 TAVASZÁNAK IDŐJÁRÁSA WEATHER OF SPRING 2010

Németh Ákos

Országos Meteorológiai Szolgálat, H-1525 Budapest Pf. 38., *nemeth.a@met.hu*

Márciusban az ország jelentős részén az ilyenkor szokásosnál magasabb volt a középhőmérséklet havi átlaga. A pozitív anomália a Dunántúl középső részén és a Dél-Alföldön 1–1,5 fok, másutt 0–1 fok között változott. Észak-Magyarországon egyes térségekben a havi középhőmérséklet, ha kevéssel is, de az átlag alatt maradt. A hónap elején az országos napi középhőmérsékletek jelentősen elmaradtak a sokévi átlagtól. A leghidegebb március 6. és 8. között volt, ekkor a negatív anomália elérte a 7 fokot. Ezt követően enyhülés kezdődött, melynek következtében az országos napi középhőmérséklet 14-én még csak megközelítette, majd 18-án már meg is haladta a sokévi átlagot. A hónap hátralévő részében a szokásosnál melegebb volt.

Az átlagosnál kissé enyhébb idő ellenére 13 fagyos és 1 téli napot regisztráltak, mely értékek megfelelnek a sokévi átlagnak.

1. ábra: A tavasz középhőmérséklete °C-ban

A hónap során mért legmagasabb hőmérséklet:

23,4 °C Sellye (Baranya megye) március 26.

A hónap során mért legalacsonyabb hőmérséklet:
-13,5 °C Nyírlugos (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) március 08.

Márciusban a csapadék havi összege általában 10 és 35 mm között volt. A több csapadékot a Dunántúl déli, délnyugati részén, az északkeleti országrészben, valamint a hegységek magasabb régióiban mérték. A Dunántúl középső része, a Jászság, a Nagykunság és a Hortobágy voltak a legszárazabb térségek, itt a havi csapadékösszeg 15 mm alatt maradt. Leginkább a Dunántúl középső részén, a Hortobágy, illetve a délkeleti határ mentén maradt el az átlagostól a havi csapadék. A legkisebb anomália a délnyugati határszélen, valamint északkeleten volt. Országos átlagban szinte minden nap volt csapadék. A legcsapadékosabb időszak 10–11-én volt. Ekkor országos átlagban 4–5 mm csapadék hullott. Márciusban nem szokatlan a gyenge havazás. A hónap második harmadában idén is több helyről jelentettek havazást, de a lehullott hó mennyisége nem volt jelentős. A havas napok száma országsszerte 5 és 11 között alakult.

A hónap legnagyobb csapadékösszege:

48,6 mm, Jánkmajtis (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye)

A hónap legkisebb csapadékösszege:

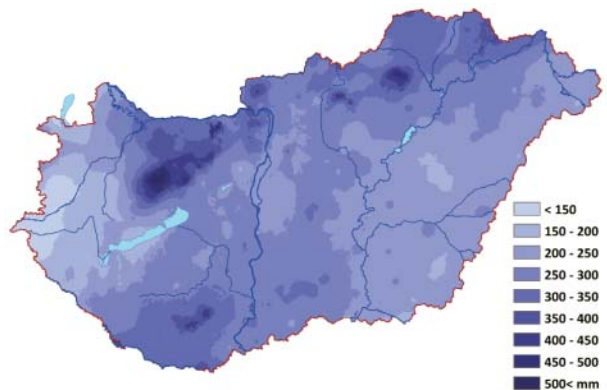
5,8 mm, Sáropatak (Borsod-Abaúj-Zemplén megye)

24 óra alatt lehullott maximális csapadék:

32,5 mm, Alsószentmárton (Baranya megye), március 27.

Áprilisban az ország túlnyomó részét gyenge pozitív hőmérsékleti anomália jellemezte. A legnagyobb eltérés a Balaton tágabb környezetében és az Alföld déli, délkeleti részén volt megfigyelhető. Az átlagosnál alacsonyabb volt ugyanakkor a havi középhőmérséklet a Nógrádi-medencében. A hónap első harmada az átlagosnál inkább hidegebb volt, a hónap közepe viszont átlag körüli középhőmérsékletet hozott. Az április 17-én kezdődő és a hónap végéig tartó meleg periódust április 22–23-án egy erőteljes lehűlés törte meg átmenetileg.

Áprilisban országosan egy-egy fagyos, illetve nyári napot számoltak. Mindkét érték eggyel elmarad az ilyenkor szokásostól.

2. ábra: A tavasz csapadékösszege mm-ben

A hónap során mért legmagasabb hőmérséklet:

27,3 °C Sopron Kuruc-domb (Győr-Moson-Sopron megye)

április 30. A hónap során mért legalacsonyabb hőmérséklet:
-5,1 °C Zabar (Nógrád megye) április 23.

Áprilisban az átlagos csapadékmennyiség 50 és 80 mm között alakult. 100 mm-t meghaladó csapadékösszegeket mértek Észak-Dunántúlon és az Északi-középhegység magasabb régióiban. Ezzel szemben a főváros térségében, délkeleten, valamint a Dunántúl nyugati részén a csapadékösszeg nem érte el az 50 mm-t. Az ország túlnyomó részén az ilyenkor szokásos értékek 2,5–3-szorosát mérték. A főváros térségében, valamint délnyugaton és délkeleten mindenképpen átlag körüli, helyenként kevéssel átlag alatti csapadékösszegek jelentkeztek. Országos átlagban, ebben a hónapban is szinte minden napra jutott csapadék. A legtöbb csapadék április 12. és 14. között hullott, ekkor a napi csapadék összege országos átlagban 10–12 mm között volt, emellett 12-én a napi csapadékösszeg rekordja is megdőlt, Királyszállás Várpalota állomásunkon 62,5 mm eső hullott. Országos átlagban jelentős csapadék volt 5-én és 19-én is, de a napi csapadék országos átlagban már nem haladta meg a 10 mm-t. Április 10-én Kékestető térségében hózivatar volt, az ország más térségéből nem jelentettek havazást.

A hónap legnagyobb csapadékösszege:

144,3 mm, Zirc (Veszprém megye)

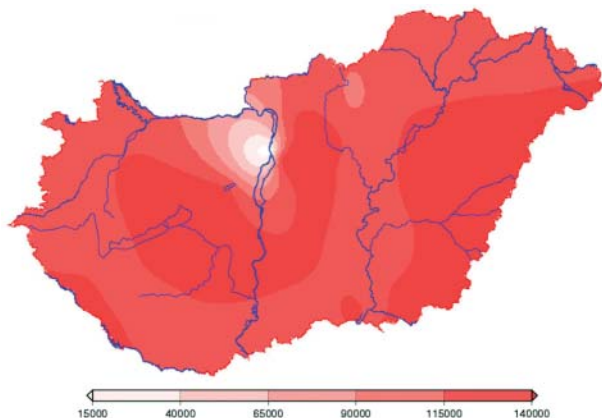
A hónap legkisebb csapadékösszege:

26,8 mm, Budapest Háros (Budapest, XXII. kerület)

24 óra alatt lehullott maximális csapadék:

62,5 mm, Királyszállás Várpalota (Veszprém megye), április 12.

Az átlagosnál hűvösebb idővel búcsúzott a tavasz. A negatív anomália májusban a Kisalföld északnyugati részén, valamint a Fővárostól keletre, északkeletre megközelítette a -1 fokot. Az átlagosnál kissé melegebb volt Kelet-Magyarországon, illetve a Sió mentén, a Zala megye nyugati részén, valamint az Alsó-Tisza-vidéken. A napi középhőmérsékletek országos átlaga a hónap első napjaiban 3–4 fokkal volt magasabb a sokévi átlagnál. A 7-től 12-ig terjedő időszak nagyjából az ilyenkor szokásos középhőmérsékletek hozott. Ezt követően különösen a Zsófia ciklon 15-ei érkezévével jelentős lehűlés kezdődött. Május 16-án a negatív anomália elérte a csúcspontját, ekkor országos átlagban mintegy 7 fokkal volt hidegebb, mint a sokévi átlag. A mélypontot követően az egyre erősödő felmelegedés hatására 22-én már újra az átlag feletti középhőmérsékletek voltak. A május országos átlagban ismét lehűléssel és a sokévi átlag alatti napi középhőmérséklettel búcsúzott.

3. ábra: A tavasz globálsugárzás összege KJ/cm²-ben

Májusban országosan 5 nyári napunk volt, hőségnapot nem jegyeztek fel. Mindkét adat elmarad a sokévi átlagtól.

A hónap során mért legmagasabb hőmérséklet:

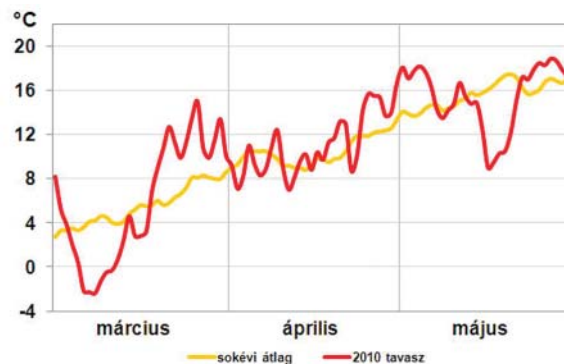
29,0 °C Iklódbördőce (Zala megye) május 25.

A hónap során mért legalacsonyabb hőmérséklet: **1,8 °C Nagy-Hideg-hegy (Pest megye) május 17.**

Májusban hazánk jelentős részén 250 mm felett volt a havi csapadékösszeg. 300 mm-t is meghaladta a havi csapadékösszeg a középhegységek magasabb régióiban, sőt a Magas-Bakonyban helyenként közel 400 mm-es csapadékösszeget mértek. Mindeközben az Alpokalja térségében ennél lényegesen kevesebb (40–45 mm) csapadék hullott. Az ország túlnyomó része csapadékosabb volt a vártnál; a magasabb hegyvidékeken és a Dél-Dunántúl egyes részein a havi csapadékösszeg a sokévi átlag 3–4-szerese volt. Nyugat-Magyarországon ugyanakkor helyenként az ilyenkor szokásos értéket sem érte el. Májusban országos viszonylatban nem volt csapadékmentes nap. A hónap közepén (15-én és 16-án) a Zsófia ciklonnal igen jelentős csapadék érkezett: átlagosan napi 30, illetve 25 mm. Nem egy helyen a szokásos havi mennyiség hullott le két nap alatt. Természetesen az országos átlag jelentős szélsőségeket fed el. A napi csapadékösszeg mindkét napon megdőlt: Bakonyszűcsön május 15-én 24 óra alatt 157 mm hullott, 16-án Zircen 98,2 mm. Mindez figyelembe véve a május 15 és 17. közötti három nap alatt hullott 240 mm csapadékot, rendkívül heves csapadéktevékenységet jelez.

A hónap legnagyobb csapadékösszege:

397,0 mm, Bakonybél (Veszprém megye)

4. ábra: A tavasz napi középhőmérsékletei és a sokévi átlag

A hónap legkisebb csapadékösszege:

39,0 mm, Pinkaminszent (Vas megye)

24 óra alatt lehullott maximális csapadék:

157,0 mm, Bakonyszűcs Kőrishegy (Veszprém megye), május 15.

2010, tavasz

Állomások	napsütés (óra)				hőmérséklet (°C)			csapadék (mm)			szél Viharos napok	
	Évsz. össz.	Eltérés	Évsz. közép	Eltérés	Absz. max.	Napja	Absz. min.	Napja	Évsz. össz.	Átlag %-ában		1 mm< napok sz.
Szombathely	512,4	-21,9	10,3	0,6	26,7	2010. 05. 25.	-5,3	2010. 03. 06.	214,8	168,9	25	12
Nagykanizsa	-	-	10,8	0,6	29,0	2010. 05. 25.	-7,0	2010. 03. 06.	181,2	110,0	23	5
Győr	512,1	-61,6	11,0	0,4	27,7	2010. 04. 30.	-10,6	2010. 03. 08.	322,7	265,2	29	10
Siófok	593,9	3,6	11,7	0,8	27,6	2010. 05. 25.	-3,5	2010. 03. 06.	273,1	212,1	23	19
Pécs	517,6	-61,3	10,3	0,6	25,1	2010. 05. 25.	-3,5	2010. 03. 06.	411,1	217,3	33	
Budapest	552,7	5,4	12,1	0,3	26,9	2010. 04. 30.	-5,3	2010. 03. 06.	255,4	190,7	31	18
Miskolc	531,1	-8,9	10,7	0,6	25,0	2010. 05. 01.	-7,4	2010. 03. 08.	330,9	251,7	29	5
Kékestető	449,0	-95,2	5,6	0,3	18,2	2010. 05. 01.	-11,7	2010. 03. 06.	415,5	197,8	34	21
Szolnok	497,5	-83,1	11,8	0,8	27,4	2010. 05. 01.	-5,6	2010. 03. 08.	214,8	168,9	31	
Szeged	574,7	24,7	11,8	0,8	28,4	2010. 05. 05.	-5,4	2010. 03. 07.	224,4	192,6	27	13
Nyíregyháza	-	-	11,1	0,6	27,4	2010. 05. 24.	-8,1	2010. 03. 08.	238,9	196,6	28	10
Debrecen	559,0	-13,2	11,3	0,6	26,6	2010. 05. 04.	-7,7	2010. 03. 08.	232,8	163,2	32	5
Békéscsaba	565,0	-19,1	11,7	0,9	27,1	2010. 05. 27.	-6,6	2010. 03. 08.	193,0	137,3	33	5

